

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»

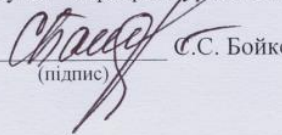
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПСИХОЛОГІЇ
ТА СОЦІАЛЬНИХ НАУК

Кафедра журналістики

**ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ**

**Для студентів першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти спеціальності 061 «Журналістика»**

Схвалено на засіданні
кафедри журналістики
Протокол № 2 від 15.09.2023 р.
Завідувач кафедри журналістики

С.С. Бойко
(підпис)

Київ 2023

Підготовлено:

Холод Г.Я; кандидатом філологічних наук, професором кафедри журналістики

Схвалено на засіданні кафедри журналістики
(протокол № 2 від 15.09.2023 р.)

Затверджено Вченою радою Навчально-наукового інституту психології та соціальних наук (протокол № 6 від 21.09.2023 р.)

Холод Г.Я.

Програма навчальної практики для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 061 «Журналістика». – К.: МАУП, 2023. – 17 с.

З М І С Т

	Стор.
Вступ.....	4
1. Опис навчальної практики.....	5
2. Мета та завдання практики.....	5
3. Компетентності й програмні результати навчання.....	6
4. Календарний план-графік навчальної практики здобувача вищої освіти.....	8
5. Завдання й критерії оцінювання.....	8
6. Вимоги до оформлення дослідження на запропоновану тему	11
7. Теми дослідження.....	12
8. Вимоги до звіту.....	14
9. Підбиття підсумків практики.....	15
10. Список використаної літератури.....	15
<i>Додаток А. Зразок титульної сторінки звіту.....</i>	<i>16</i>

ВСТУП

Навчальна практика – важлива складова підготовки журналістів. Вона допомагає поєднати теоретичні знання здобувачів із їхньою практичною роботою, сприяє формуванню творчого підходу майбутніх фахівців до майстерності журналіста, допомагає визначити їхні сильні сторони. Навчальна практика дає здобувачам реально застосувати здобуті навички та знання, а також отримати цінний досвід роботи.

Багатоаспектність видів робіт, які виконують здобувачі під час навчальної практики, забезпечується кількома чинниками. По-перше, це завдання, які ставить їм керівник практики. По-друге, цінний досвід та поради, які здобувачі отримують у спілкуванні з досвідченими журналістами. По-третє, універсальність самої журналістської роботи дає змогу опановувати різні її аспекти.

Навчальна практика тісно пов'язана зі змістом провідних академічних курсів. Вона залучає здобувачів до активної взаємодії з журналістами-професіоналами, дає їм змогу не тільки глибше засвоїти знання, а й перевірити свої вміння.

Навчальна практика допомагає майбутнім журналістам зрозуміти, чи підходить їм ця професія. Вона дає змогу реально оцінити свої здібності, з'ясувати, у якому напрямку журналістики їм цікавіше працювати. Під час практики здобувачі отримують цінні поради від наставників – досвідчених журналістів. Це допомагає їм підготуватися до майбутньої професійної діяльності.

Навчальна практика є важливим етапом підготовки конкурентоспроможних фахівців у сфері журналістики, адже дає змогу перевірити й закріпити отримані теоретичні знання на практиці.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
«Навчальна практика»		
Курс	2	-
Семестр	4	-
Обсяг кредитів	4	-
Обсяг годин, в тому числі:	120	-
Аудиторні	-	-
Модульний контроль	-	-
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	-	-
Форма семестрового контролю	<i>залік</i>	-

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Мета навчальної практики – сформувати перші професійні компетенції майбутніх журналістів завдяки виконанню завдань, пов’язаних із журналістською діяльністю.

Завдання навчальної практики журналістів:

- ознайомлення зі специфікою діяльності засобів масової інформації;
- ознайомлення з роботою журналістів, формування уявлення про специфіку роботи в різних ЗМІ (друковані, радіо, ТБ, інтернет-видання);
- формування й удосконалення навичок підготовки пресконференції, розшифровки пресконференції, інтерв’ю, відеорецензії фільму, текстів для збірника тощо;
- удосконалення навичок ефективної взаємодії з різними джерелами інформації;
- оцінка своїх професійних можливостей, уточнення бажаного напрямку подальшої діяльності.

3. КОМПЕТЕНОСТІ Й ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ЗК 01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК 02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 03. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 05. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 06. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 07. Здатність працювати в команді.

ЗК 08. Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 09. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 11. Здатність спілкуватися державною мовою.

СК 1. Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності.

СК 2. Здатність формувати інформаційний контент.

СК 3. Здатність створювати медіа продукт.

СК 5. Здатність ефективно просувати створений медійний продукт.

СК 6. Здатність до провадження безпечної медіадіяльності.

СК 7. Здатність застосовувати принципи журналістської етики, журналістські стандарти, норми медіаправа в професійній діяльності.

СК 8. Здатність орієнтуватися в специфіці розвитку зарубіжної та української журналістики, використовувати в професійній діяльності медійну термінологію.

ПР 1. Пояснювати свої виробничі дії та операції на основі отриманих знань.

ПР 2. Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції.

ПР 3. Оцінювати свій чи чужий інформаційний продукт, інформаційну акцію, що організована й проведена самостійно або разом з колегами.

ПР 4. Виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел.

ПР 5. Використовувати сучасні інформаційні й комунікаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних завдань.

ПР 6. Планувати свою діяльність та діяльність колективу з урахуванням цілей, обмежень та передбачуваних ризиків.

ПР 7. Координувати виконання особистого завдання із завданнями колег.

ПР 8. Виокремлювати у виробничих ситуаціях факти, події, відомості, процеси, про які бракує знань, і розкривати способи та джерела здобування тих знань.

ПР 9. Оцінювати діяльність колег як носіїв прав і обов'язків членів суспільства, представників громадянського суспільства.

ПР 10. Оцінювати діяльність колег з точки зору зберігання та примноження суспільних і культурних цінностей і досягнень.

ПР 11. Вільно спілкуватися із професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію, українською мовою.

ПР 13. Передбачати реакцію аудиторії на інформаційний продукт чи на інформаційні акції, зважаючи на положення й методи соціально-комунікаційних наук.

ПР 14. Генерувати інформаційний контент за заданою темою з використанням доступних, а також обов'язкових джерел інформації.

ПР 15. Створювати грамотний медіапродукт на задану тему, визначеного жанру, з урахуванням каналу поширення чи платформи оприлюднення.

ПР 16. Розміщувати оперативну інформацію про свій медіапродукт на доступних інтернет-платформах.

ПР 17. Використовувати необхідні знання й технології для виходу із кризових комунікаційних ситуацій на засадах толерантності, діалогу й співробітництва.

ПР 18. Застосовувати принципи журналістської етики, журналістські стандарти, норми медіаправа в професійній діяльності.

ПР 19. Орієнтуватися в специфіці розвитку зарубіжної та української журналістики, використовувати в професійній діяльності медійну термінологію.

4. КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН-ГРАФІК НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

№ з/п	Етапи проходження практики й види діяльності здобувачів вищої освіти	Години
1.	Етап 1. Установча конференція	1
2.	Етап 2. Бесіда з техніки безпеки	2
3.	Етап 3. Виконання завдань модулю «Сучасні українські преса, радіо, телебачення й інтернет-видання в Україні»	30
4.	Етап 4. Виконання завдань модулю «Специфіка журналістської діяльності»	45
5.	Етап 5. Виконання завдань модулю «Робота журналіста з інформацією»	40
6.	Етап 6. Захист звіту із практики	2
Усього		120

5. ЗАВДАННЯ Й КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

№ з/п	Зміст роботи	Бали
Модуль 1. Сучасні українські преса, радіо, телебачення й інтернет-видання в Україні		
1.	<i>Пресконференція із фахівцем.</i>	4
2.	<i>Розшифровка пресконференції+враження від зустрічі+оцінка користі такої зустрічі для майбутнього журналіста</i>	4
3.	<i>Пресконференція із фахівцем</i>	4
4.	<i>Розшифровка пресконференції+враження від зустрічі+оцінка користі такої зустрічі для майбутнього журналіста</i>	4
5.	<i>Пресконференція із фахівцем.</i>	4
6.	<i>Розшифровка пресконференції+враження від зустрічі+оцінка користі такої зустрічі для майбутнього журналіста</i>	4
7.	<i>Ознайомлення з відео «Сучасна журналістика. Друковані та інтернет-видання: хто виживе?», сформулювати свою</i>	4

№ з/п	Зміст роботи	Бали
	позицію щодо сказаного у формі твору-роздуму, згадуючи в прикладах висловлювання інтерв'юера, інтерв'юйованих Відео «Сучасна журналістика. Друковані та інтернет-видання: хто виживе?» https://www.youtube.com/watch?v=ZwSVoUCRKBo	
Модуль 2. Специфіка журналістської діяльності		
8.	Ознайомлення із двома нижчезазначеними етичними кодексами, з'ясування спільного та відмінного, оформлення порівняльної таблиці. Здобувачі вищої освіти обирають варіант згідно зі списком в академічному журналі. 1.Аналіз кодексів України та Франції. 2.Аналіз кодексів України й Австралії. 3.Аналіз кодексів України й Сінгапуру. 4.Аналіз кодексів України й Німеччина. 5.Аналіз кодексів Франції та Австралії. 6.Аналіз кодексів Франції та Сінгапуру. 7.Аналіз кодексів Франції й Німеччини. 8.Аналіз кодексів Австралії й Сінгапуру. 9.Аналіз кодексів Австралії й Німеччини. 10.Аналіз кодексів України та Франції. Моральні норми журналістика: професійна етика https://pressassociation.org.ua/ua/moralni-normi-zhurnalista-profesijna-etika/ (Україна) Етичний кодекс Товариства журналістів https://www.spj.org/pdf/ethicscode/spj-ethics-code-french.pdf (Республіка Франція) Етичний кодекс журналістів і репортерів (Австралія) https://www.unodc.org/pdf/youthnet/media/ethics_code_sample.pdf Професійний кодекс Національної спілки журналістів Сінгапуру https://www.unodc.org/pdf/youthnet/media/ethics_code_sample.pdf Пресовий кодекс https://aup.com.ua/wp-content/uploads/2016/03/Etika-v-redakciynomu-povsyakdenni.pdf (Німеччина)	5
9.	Підготовка відеопрезентації на основі вищезазначеної порівняльної таблиці	5

№ з/п	Зміст роботи	Бали
10.	<i>Перегляд художнього фільму (озвучення українською мовою) про журналіста (на вибір)</i>	3
11.	<i>Створення відеорецензії на фільм про журналіста відповідно до вимог, опрацьованих під час вивчення навчальної дисципліни «Журналістські жанри», розміщення її в навчальній групі</i>	6
12.	<i>Проведення підготовчої роботи, необхідної для проведення відеоінтерв'ю зі здобувачами третього курсу щодо специфіки створення свого журналу (створення концепції журналу, робота з текстами) або із представниками цікавої професії</i>	1
13.	<i>Інтерв'ю (відео)</i>	6
14.	<i>Розшифровка інтерв'ю й оформлення документації відповідно до вимог законодавства України</i>	3
Модуль 3. Робота журналіста з інформацією		
15.	<i>Опрацювання закону «Про інформацію», написання конспекту від руки (6 сторінок) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text</i>	3
16.	<i>Дослідити одну із запропонованих тем.</i>	6
17.	<i>Описати діяльність редакції журналу, газети, телерадіокомпанії, інтернет-видання відповідно до плану:</i> – повна назва, адреса підприємства, контактні телефони; – прізвище, ім'я та по батькові керівника; – історія створення й розвитку; – структура редакції; – основні види діяльності; – цільова аудиторія й контент; – види зв'язку з читачами або глядачами.	5
18.	<i>Робота з текстами, участь у підготовці збірника.</i>	2
19.	<i>Робота з текстами, участь у підготовці збірника</i>	2
20.	<i>Підготовка до захисту практики (оформлення документації, створення презентації, написання звіту відповідно до вимог)</i>	Створення звіту – 3. Створення презентації – 2
ЗАХИСТ ПРАКТИКИ		20

Максимальну кількість балів за виконані завдання здобувачі вищої освіти отримують за умови вчасного та якісного виконання (строки виконання встановлює керівник навчальної практики й повідомляє їх здобувачам вищої освіти) завдань. За умови невчасного надсилання виконаного завдання здобувачі вищої освіти можуть утратити 1 бал.

Критерії оцінювання навчальної практики

За шкалою ЕСТ8	За шкалою університету	Оцінка практики
A	90-100 (відмінно)	Зараховано
B	80-89 (дуже добре)	
C	75-79 (добре)	
D	65-74 (задовільно)	
E	60-64 (достатньо)	
FX	35-59 (незадовільно – з можливістю повторного проходження практики)	Незараховано
F	1-34 (незадовільно – з обов’язковим повторним проходженням практики)	

Залікова відомість закривається в день захист навчальної практики. Здобувачі, які не захистили практику вчасно, матимуть академічну заборгованість!

Керівник навчальної практики має право знизити оцінку за:

- невчасне виконання завдань;
- неохайне оформлення матеріалів практики.

6. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ НА ЗАПРОПОНОВАНУ ТЕМУ

1. Дослідження повинно мати такі елементи: актуальність, об’єкт, предмет, методи й методику дослідження, результати й дискусії, висновки, список використаних джерел.

2. Шрифт Times New Roman, 14-й кегль; міжрядковий інтервал – 1,5; абзацний відступ – 1,5 см (не застосовувати замість нього табуляції або пропусків). Поля: верхнє, нижнє, праве – 2 см, ліве – 2,5 см.

3. Назва публікації (великими літерами, жирним шрифтом).
4. Через рядок – анотація мовою публікації (300–600 знаків); 12-й кегль, курсив. Ключові слова (не менше 5) із нового рядка.
5. Текст дослідження (обсяг – від 5 до 7 сторінок).
6. Список використаних джерел в алфавітному порядку; 12-й кегль (відповідно до вимог нового ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання»).
7. Анотація англійською мовою (не менше 600 знаків) включно з перекладеною інформацією про автора (справа) та назвою статті (по центру); 12-й кегль, курсив.
8. Покликання на джерело цитування оформляти у квадратних дужках, напр.: [2, с. 26], де 2 – номер джерела, 26 – номер сторінки.
9. Лапки уніфікувати за зразком: «...»; розрізняти тире (–) і дефіс (-).

7. ТЕМИ ДОСЛІДЖЕННЯ

1. Інструменти виявлення діпфейку (на прикладі конкретних сучасних матеріалів).
2. Специфіка розвитку фактчекінгу на сучасному етапі (конкретні приклади).
3. Особливості використання клікбейту (на прикладі сучасних українських журналістських матеріалів).
4. Розвиток сучасної української економічної журналістики (на прикладі українського медіа).
5. Сучасні формати комунікації ЗМІ з аудиторією (на конкретних прикладах).
6. Специфіка розвитку сучасної української гастрономічної журналістики (на прикладі українського медіа).
7. Специфіка діяльності українського військового журналіста в сучасних реаліях (на конкретних прикладах).
8. Специфіка діяльності конвергентних редакцій (на конкретних прикладах).
9. Специфіка новинарної фотографії в сучасній українській журналістиці (на конкретних прикладах).
10. Вектори розвитку сучасної української міжнародної журналістики (на прикладі українського медіа).
11. Дифамація в українських ЗМІ (конкретні сучасні журналістські приклади).

12. Специфіка розвитку сучасної української розважальної журналістики (на прикладі конкретного медіа).
13. Напрямки розвитку сучасної української політичної журналістики (на прикладі конкретного медіа).
14. Специфіка роботи журналіста з інформацією про неповнолітніх (на конкретних прикладах).
15. Вплив трансформації медіасистеми на функції преси (на конкретних прикладах).
16. Специфіка дотримання журналістських стандартів під час інтерв'ю з військовополоненими (на конкретних журналістських матеріалах).
17. Відкриті дані як інструмент української журналістики (на конкретних прикладах).
18. Специфіка інтерактивності інтернет-медіа (на конкретних прикладах).
19. Специфіка генерального інтерв'ю як складової журналістського розслідування (на конкретних прикладах).
20. Особливості реалізації загальних функцій журналістики (на конкретних прикладах).
21. Особливості реалізації спеціальних функцій журналістики (на конкретних прикладах).
22. Протидія мові ворожнечі в українських ЗМІ (на сучасних конкретних прикладах).
23. Специфіка розвитку сучасної української радіожурналістики (на прикладі конкретного медіа).
24. Специфіка розвитку сучасної української медичної журналістики (на прикладі конкретного медіа).
25. Специфіка розвитку сучасної української спортивної журналістики (на прикладі конкретного медіа).
26. Специфіка розвитку сучасної української правової журналістики (на прикладі конкретного медіа).

8. ВИМОГИ ДО ЗВІТУ

Оцінка з навчальної практики виставляється на підставі звітної документації, до складу якої входять звіт і щоденник практики, виконані завдання. Ці документи є обов'язковими і є основою для оцінювання роботи здобувача під час практики. Виставлення оцінки не буде можливим без належно оформлених звіту, щоденника, виконаних завдань.

Обов'язковим протягом усієї практики для здобувача вищої освіти є ведення щоденника практики встановленого зразка, де послідовно здобувач вищої освіти висвітлює всі етапи роботи і форми контролю.

В останні дні практики здобувачі повинні завершити оформлення вищезазначених документів.

Звіт здобувачів про практику створюється в довільній формі, але передбачає обов'язкову наявність таких відомостей:

- 1) виконані завдання з оцінкою їхньої користі для майбутніх журналістів;
- 2) виконані завдання, не передбачені програмою практики:
 - із власної ініціативи;
 - за дорученням керівника практики;
- 3) які труднощі виникали під час виконання завдань програми практики; як долали труднощі;
- 4) самооцінка;
- 5) висновки практиканта й побажання щодо організації практики на майбутнє;
- 6) дата, підпис.

Обсяг звіту складає довільну кількість (не більше 40) сторінок комп'ютерного набору. Текст треба набрати на аркушах паперу стандартного формату А-4 з використанням шрифтів текстового редактора Times New Roman, кеглем 14, через 1,5 інтервали з дотриманням таких розмірів полів: верхнього і нижнього – 20 мм, лівого – 30 мм, правого – 10 мм. Зразок титульної сторінки звіту із практики наведено в Дод А.

Усі перераховані вище матеріали треба скласти в теку з файлами й зареєструвати на кафедрі одразу після завершення навчальної практики.

Керівник практики, викладач кафедри журналістики, отримавши теки з матеріалами, щоденником, звітом практики, оцінює роботу здобувача, який за якісно й вчасно виконані завдання й підготовлену документацію максимально може отримати 80 балів. 20 балів здобувач вищої освіти може отримати під час захисту результатів практики перед комісією.

9. ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Через 2 тижні після закінчення практики здобувачі й викладачі-керівники від Академії збираються на підсумковій конференції, де:

- відбувається аналіз загального стану проходження практики;
- здобувачі вищої освіти висловлюють враження від практики й формулюють пропозиції щодо вдосконалення організації навчальної практики.

Підсумки практики також обговорюються на засіданні кафедри журналістики.

10. СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. *Бідзілі Ю.* Словник Журналіста: терміни, мас-медіа. Ужгород: ВАТ «Видавництво «Закарпаття», 2007. 224 с.
2. *Гарачковська О.О.* Жанри журналістики в системі друкованих ЗМІ: навч. посіб. К.: Видавничо-поліграфічна база КНУКіМ, 2019. 344 с.
3. *Здоровега В.* Теорія і методика журналістської творчості: підручник. 2-ге вид., перероб. і допов. Львів ПАІС, 2004. 268 с.
4. *Лаврик О.В.* Основи журналістики: Навчально-методичний посібник для здобувачів зі спеціальності «Журналістика». Х.: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2008. 73 с.
5. *Лизанчук В.* Радіожурналістика: засади функціонування. Підручник. Львів: ПАІС, 2000. 366 с.
6. *Михайлин І.* Основи журналістики: Підручник 5-те вид, перероб. та доп. Київ, 2011, 496 с.
7. *Москаленко А.* Теорія журналістики: навчальний посібник. Київ: ЕксОб, 2002. 334 с.
8. *Потятинник Б.В.* Медіа: ключі до розуміння. Серія: Медіакритика. Львів: ПАІС, 2004. 312 с.

Додаток А

Зразок титульної сторінки

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПСИХОЛОГІЇ
ТА СОЦІАЛЬНИХ НАУК

Кафедра журналістики

**ЗВІТ
про виконання програми навчальної практики**

здобувача(ки)

(курсу)

(прізвище, ініціали здобувача)

на _____

(назва підприємства – бази практики)

Керівники практики:

від кафедри _____

(посада, прізвище, ініціали)

від підприємства практики _____

(посада, прізвище, ініціали)

Початок практики _____

(число, місяць, рік)

Кінець практики _____

(число, місяць, рік)

Київ 202_

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Холод Ганна Ярославівна

**ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ**

**Для здобувачів першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти спеціальності 061 «Журналістика»**

Підписано до друку _____.2023. Формат 60 x 84 1/16.

Папір офсетний. Друк офсетний. Обл.-вид. арк. _____. Наклад _____ прим.

МАУП: Україна, 03039, м. Київ-39, вул. Фрометівська, 2

